

FN-dagen 24 oktober

Samhällskunskap/FN/barnkonventionen/mänskliga rättigheter

Lgr11/Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Tips!

Inloggad på sli.se skriver du högst upp i sökrutan in ett specifikt sökord t.ex. barnkonventionen eller mänskliga rättigheter, för fler val av film/program. Utbildningsradions utbud är stort med ett flertal program för alla åldrar, från förskola till vuxenutbildning. Här nedan presenterar vi filmer/program om FN.

Film

[DVD 1308 I Am Eleven](#) Från 11 år, 90 min. Lärarhandledning.

I am eleven träffar vi elvaåringar i femton länder och får ta del av deras funderingar kring livet och framtiden. Situationerna och drömmarna skiljer sig åt, men det finns också förvånande likheter och en känsla av samhörighet; femton länder – en värld. Ta med dina elever på en tankeväckande resa som ger utgångspunkt för reflektion och egna projektarbeten!

[DVD 1282 Volonturism – på gott och ont](#) Från 13 år, 20 min. Lärarhandledning.

Volontärturism eller volonturism som det också kallas, är att kombinera sin semester med arbete hos icke vinstdrivande organisationer. Det kan vara att hjälpa till på barnhem, undervisa i skolan eller att arbeta med djur. De flesta människor bokar via organisationer i sina hemländer som samarbetar med lokala organisationer i värdlandet. I och med att volonturism har blivit ett alltmer populärt sätt att resa, har också kritiken ökat. Det ifrågasätts om viljan att hjälpa faktiskt kan göra mer skada än nytta. Möt röster från värdlandet Sydafrika där frivilliga, byråer och samordnare delar sina erfarenheter och tankar om volonturismen och dess framtid.

[DVD 1234 Varje ansikte har ett namn](#) Från 13 år, 59 min. Lärarhandledning.

Det är en ovanlig blandning av överlevande som står på kajen i Malmö den 28:e april 1945. Norska motståndsmän, polska mammor med nyfödda barn, brittiska spioner och judiska överlevande. Alla är de överlevande från de tyska koncentrationslägren och alla är de

föreade i frihetens ögonblick. Deras första steg i frihet filmas av svenska nyhetsfotografer. 70 år senare får de överlevande se dessa filmbilder för första gången. De återupplever känslorna av lycka, men också förvirringen och osäkerheten. I denna dokumentär följer Magnus Gertten upp det arbete han påbörjade med Hoppets hamn från 2011. Han har genom en omfattande research lyckats sätta namn på många av de okända ansikten som syns i filmen från 1945. Ett av namnen är Bernhard Kempler som var nio år när han kom till Malmö. Han överlevde kriget genom att klä ut sig till flicka.

[DVD 1249 Den onda cirkeln](#) Från 14 år, 52 min. Lärarhandledning.

Vem är den oväntade jihadisterna? Ungdomar från hela Europa radikaliseras i det tysta, utan att deras föräldrar eller skolan märker något. De fiskas upp på internet och indoktrineras av extremister. När de reser till Syrien är det redan för sent. De lämnar sitt land och sin familj för att bli martyrer i det heliga kriget.

Rachel växte upp i en välutbildad judisk familj. Hon brukade spela musik, hade bra betyg i skolan och var en allmänt lycklig ung tjej. Tills en okänd kraft övertygar henne att konvertera till islam och bli en radikal jihadist, färdig att åka till Syrien och ge sig in i den militära kampen.

Genom Rachels berättelse, och andra unga människors historier, får vi uppleva hur påtryckningar kan få unga människor att radikaliseras och slutligen åka till ett land med en främmande religion som de inte vet något om. Dokumentären visar också hur samhället och moderna muslimer försöker agera mot detta fenomen.

[DVD01244 Malala - vägen till Nobels fredspris](#) Från 13 år, 60 min. Lärarhandledning.

Malala Yousafzai blev snabbt en förebild för miljoner flickor efter att ha stått upp gentemot talibaner för sin egen och andra flickors rätt till utbildning. Den 9 oktober 2012 sköts hon i huvud och nacke av talibantrogn. Attentatet inträffade efter att hon vägrat lyda ett förbud för flickor att gå i skolan. Hennes vänner, Shazia and Kainat, blev också skadade i samma attack, men till skillnad från Malala blev de kvar i Swatdalen under ständigt polisskydd. I den här filmen reser regissören Mohsin Abas dit för att träffa Malalas vänner och samtidigt belysa de försämrade villkoren för kvinnors rättigheter. OBS! Vi förvarnar om att filmen har starka berättelser och bilder. Kapitelindelning: 1. Familjebakgrund och krisen i SWAT-dalen (00 – 24:08 min) 2. Malala får en internationell röst (24:08 - ca 60 min)

[DVD 1250 Att leva i exil - flyktingbarn berättar](#) Från 11 år, 40 min. Lärarhandledning.

Att leva i exil som producerats i samarbete med internationella Rädda Barnen, är ett intimt porträtt av flyktingbarn som tvingats fly våldet i Syriens inbördeskrig till grannlandet Libanon. I fyra år har över fyra miljoner människor flytt från inbördeskriget i Syrien. Mer än hälften av flyktingarna är barn som har upplevt både krigets brutalitet och den smärtsamma osäkerheten att leva i exil.

Enligt UNHCR spenderar flyktingar i genomsnitt 17 år i limbo, oförmögna att åka hem eller gå vidare med livet. I denna dokumentär berättar barnen helt själva om deras smärtsamma minnen, de utmaningar de står inför och deras ständigt föränderliga förhoppningar och drömmar om framtiden.

I denna dokumentär berättar barnen helt själva om deras smärtsamma minnen, de utmaningar de står inför och deras ständigt föränderliga förhoppningar och drömmar om framtiden.

[DVD 0401 Ville och Vilda Kanin](#) Upp till 6 år, 29 min. Lärarhandledning.

Både frihet och trygghet är ord som står för något de flesta av oss hyllar. Men kan tryggheten bli förlamande? Är alla starka nog att hantera friheten? Och vad är egentligen frihet? Kaninen Ville rymmer en dag ur sin bur och möter en ny – och lite skrämmande tillvaro.

Med filmen följer en fristående bok om 126 sid. med text och illustrationer av Ylva-Li och Lennart Gustafsson.

Med all rätt

Från 6 år, 9 min/avsnitt.

En serie från utbildningsradion om 10 program.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. De vuxna ska se till att

barnkonventionen följs, men många barn har det svårt ändå. I tio korta dramatiserade berättelser sätts olika artiklar från barnkonventionen in i sammanhang där barn som bor i Sverige kan känna igen sig själva eller sina klasskamrater. Berättelserna belyser barns rättigheter med syftet att ge en ökad förståelse för när dessa rättigheter kränks

[U103792-01 Med all rätt: Ellen](#)

Vårdnadstvist. Enligt barnkonventionen har barn rätt till båda sina föräldrar, även vid skilsmässor och separationer. Här möter du Ellen. Hennes mamma och pappa har flyttat isär. Ellens mamma låter inte henne träffa sin pappa. Ellen saknar sin pappa så att det värker i bröstet.

[U103792-02 Med all rätt: Elin](#)

Om rätten att få hjälp. Enligt barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Här möter du Elin. Hennes mamma dricker för mycket, och det är Elin som tar hand om hemmet och sig själv. Men hur länge ska hon orka? Att vara nio år och ha så mycket ansvar blir för tungt för Elin. Hon måste få berätta för någon hur hon har det.

[U103792-03 Med all rätt: Erik](#)

Våld i familjen. Enligt barnkonventionen har barn rätt att inte bli slagna och misshandlade. Här möter du bröderna Erik och Fabian. Deras mamma har blivit alldeles för hårdhänt mot Fabian och Erik tycker att det är hemskt. Trots att han säger åt sin mamma att sluta så fortsätter hon.

[U103792-04 Med all rätt: Kajsa](#)

Om behovet av särskilda resurser i skolan. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning, och ingen får diskrimineras. Här träffar du Kajsa som har det jobbigt i skolan. Hon har svårt för att sitta still och koncentrera sig. Hon stör de andra barnen och ofta hamnar hon i korridoren. När klassen ska åka på en äventyrshelg får Kajsa inte åka med.

[U103792-05 Med all rätt: Andrea](#)

Om rätten till en meningsfull fritid. Enligt barnkonventionen är alla barn lika mycket värda. Varje barn har dessutom rätt till lek, vila och fritid. Här träffar du Andrea. Hon älskar sin häst Lingo. En dag får hon veta att ridskolan ska läggas ned för att pengarna behövs till en ny ishall. Är det verkligen rätt att göra så? Är en sport viktigare än en annan?

[U103792-06 Med all rätt: Viggo](#)

Om rätten till utbildning. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till utbildning, social trygghet och skälig levnadsstandard. Här möter du Viggo. Han har lärt känna en kille som brukar hålla till på fotbollsplanen. Det visar sig att pojken inte går i skolan och att han bor i en husvagn. Viggo kan inte sluta tänka på pojken på fotbollsplanen.

[U103792-07 Med all rätt: Aysha](#)

Om toppning av idrottslag och att inte se till barnets bästa. Enligt barnkonventionen är alla barn lika mycket värda och har rätt till lek, vila och fritid. Här möter du Aysha. Hon älskar att spela basket. Men när det är viktiga matcher får hon sitta på bänken. Tränaren tycker inte att hon är tillräckligt bra och att det är viktigare att laget vinner än att alla får spela.

[U103792-08 Med all rätt: Cilla](#)

Om utanförskapet som kan följa med barnfattigdom. Enligt barnkonventionen har varje barn rätt till social trygghet, skälig levnadsstandard och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar. Här möter du Cilla. Hennes klass åker skridskor en gång i veckan. Cilla kan aldrig vara med för hon har inga skridskor. Hennes pappa har inte råd att köpa några. Hon bestämmer sig för att stjäla ett par skridskor i sportbutiken.

[U103792-09 Med all rätt: Henke](#)

Avvisningsbeslut. Enligt barnkonventionen ska barnets bästa beaktas vid alla beslut som rör barn. Här möter du Henke. Han och hans bästa kompis har en egen koja. En dag försvinner kompisens. Det visar sig att kompisens och hans familj har gått under jorden, de har gömt sig undan utvisning.

U103792-10 Med all rätt: Nova

Om gruppdynamik och att våga ta ställning mot mobbning och kränkande särbehandling. Enligt barnkonventionen för inga barn diskrimineras. Här möter du Nova. Hon är med i en teatergrupp som ska spela Romeo och Julia. När det blir bestämt vem som ska spela huvudrollen Julia blir det oro i gruppen och en flicka blir utfryst.

DVD 1073 Evas Superkoll Säsong 2. Från 6 år, 32 min.

Eva Funck ger sig ut i verkligheten för att förklara och berätta om allt det där vi har omkring oss, men inte riktigt vet varför det finns. Säsong 2 av Evas Superkoll består av 4 dvd skivor med 4 avsnitt på varje skiva. Evas Superkoll del 13-16 Del 13: Nyheter. Eva berättar om vad en journalist gör och hur nyheter sprids Del 14: Begravningar. Hur ser muslimska, judiska och andra begravningar ut? Eva berättar om olika sätten att ta hand om de döda. Del 15: Myndighet. Eva presenterar vår alldeles nya myndighet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och förklarar vad de har med t.ex. lekplatser att göra. Del 16: Barnkonventionen. Eva berättar om varför konventionen finns och om barnens rättigheter att inte bli slagna och barns rätt till sitt eget liv

DVD 0783 FN & UNICEF – en översiktsfilm om FN och barnkonventionen Från 7 år, 14 min. Lärarhandledning.

FN & UNICEF En översiktsfilm om FN och barnkonventionen Följ med på en resa runt jorden och lär er mer om Förenta Nationernas arbete. I New York finns FN:s högkvarter och Generalförsamlingen. I Afghanistan har Natostyrkor, på FN-uppdrag, ansvar för säkerheten. I en annan del av landet driver UNICEF flickskolor. I Kenya hjälper FN och UNICEF till med mat, skolor och sjukvård för flyktingar från Afrikas Horn. Många av världens barn lever i krig och fattigdom. FN bildades efter andra världskriget för att förhindra fler krig. Men FN arbetar också för mänskliga rättigheter, förbättrad hälsa och ökad jämställdhet. I en skola i Helsingborg berättar UNICEF för eleverna om barns rättigheter enligt barnkonventionen.

D 1546 Barnen och FN Från 7 år, 14 min. Lärarhandledning.

Förenta Nationerna – FN – har sedan sin tillkomst hjälpt miljoner barn och vuxna att få ett fredligare och bättre liv. Filmen visar på ett engagerande och informativt sätt varför FN kom till, dess syfte och arbete. I filmen får vi träffa en svensk skolklass, f.d. ungdomsambassadören för Unicef, Maja Frankel och besöka en svensk FN-soldat.

DVD 1072 På väg till skolan Från 8 år, 74 min. Lärarhandledning.

De bor på fyra avskilda hörn av vår planet och delar en törst efter kunskap. De själva och deras familjer vet att utbildning är avgörande inför framtiden, kanske till och med för deras överlevnad. Från de farliga savannerna i Kenya till de slingriga stigarna i Marockos Atlasberg, från den tryckande hettan i södra Indien till de vidsträckta och svindlande platåerna i Patagonien har dessa barn samma mål och en dröm om att nyckeln till framgång är utbildning. Jackson, Zahira, Samuel and Carlito är hjältarna i På väg till skolan. Vi får se vad dessa fyra elever dagligen måste konfronteras med för att ta sig till skolan. De får övervinna enorma avstånd över förrådiska landskap innebärande allt från skavsår till möte med ormar och elefanter. Genom att ta steget utanför hemmet lämnar de också barndomen bakom sig och får se ny värld öppna sig.

DVD 0300 Om hela världen var en by Från 8 år, 24 min. Lärarhandledning.

Om världen vore en by är en mycket bra introduktion till de utmaningar vår globala situation medför: Föreställ er hela världen som en by, bestående av endast 100 människor... Om världen vore en by talar om för oss vilka vi är, var vi bor, vilket språk vi talar, viken religion vi praktiserar etc. Kom och ta del av vår globala by. Det du finner kan komma att överraska! Filmen passar utmärkt för unga kring diskussioner kring internationella frågor, FN-dagen och rättvisa. Filmen bygger på den prisbelönta boken av David J. Smith med samma namn och kan kopplas till läroplanen för grundskolan i både geografi, samhällskunskap, svenska, musik, matematik och naturkunskap/miljö.

U31321-11 Banderoll: Om FN Från 10 år, 14 min. Lärarhandledning.

Varför finns FN, vad gör FN, och varför finns det krig när alla länder säger sig vilja ha fred?

Banderoll följer med Ingrid, 16 år, till FN när hon ska prata om barnkonventionen inför FN-delegaterna.

[D 1330 Mänskliga rättigheter : Demokratins grundpelare](#) Från 11 år, 13 min.

Att skydda mänskliga rättigheter är en av vårt samhälles viktigaste uppgifter. Alla människor är födda fria och har samma värde och rättigheter och det är en grund för demokratin. Filmen ger exempel från länder där dessa rättigheter inte garanteras. Den ger även argument för att kunna ta avstånd från främlingsfientlighet, rasism och extremism.

[U100752-06 All rätt i världen: Räknas min åsikt?](#) Från 13 år, 4 min.

Enligt svensk lag räknas alla som är under 18 år som barn. Enligt FN:s barnkonvention har barn vissa bestämda rättigheter varav en av de viktigaste är att vuxna har skyldighet att lyssna på barns åsikter och vilja. Skolan är en självklar plats där barn och unga kan och har rätt att påverka – mer än vad de själva tror. Marith Welin-Berger berättar om hur hon och de andra eleverna på Norra Real i Stockholm arrangerade en modevisning till stöd för Operation Dagsverke – trots lärarnas tveksamhet. Dessutom möter vi Simone Ek som är pensionerad efter att ha arbetat för Rädda Barnen. Hon var en av de svenska representanter som deltog i skrivandet av FN:s konvention om barnets rättigheter.

[DVD 0429 Millenniemålen – åtta löften om en bättre värld](#) Från 13 år, 13 min.

Lärohandledning.

Världens länder enades år 2000 om åtta mål för att minska fattigdomen i världen till 2015.

Det här programmet handlar om dessa åtta mål, som kallas för millenniemålen.

Programmet reder ut vad millenniemålen är, vad det skulle innebära för kampen mot världsfattigdomen om målen nåddes och om det fortfarande är möjligt att nå målen.

I filmen intervjuas även svenska ungdomar och Monica Lorensen från FN:s utvecklingsprogram UNDP:s kontor i Sverige.

AV-centralen
Tornérplatsen 18
177 80 Järfälla

E-post: avc@jarfalla.se

Tel: 08-583 299 40